



Vorbereid door Marijke Bessels en Einar Sies, aan de piano: Taco Querens

Welkom, stilte, licht ontsteken

♪ *Welkom*

Map 126

Inleiding

Op de foto hierboven staan 13 mensen. Ze kijken ons blij aan. Maar de meesten van hen zitten nu in de gevangenis, enkelen zijn gemarteld, één is er dood. Het zijn de mensen voor wie deze dagen vanaf de hele wereld honderdduizenden, misschien wel miljoenen brieven uitgaan in het kader van de Amnesty Write for Rights actie.

We zullen vandaag het verhaal van enkele van hun vertellen, en we noemen hen allemaal bij naam tijdens de voorbeden. Morgen gaan we in de Doopsgezinde kerk voor hen schrijven. En voor wie morgen niet in de gelegenheid is om naar de Doopsgezinde kerk te komen is er de mogelijkheid om de brieven voor hen online te ondertekenen. Hoe dat gaat is te lezen op de achterkant van de liturgie.

We lezen, op deze derde zondag van Advent ook een deel van het verhaal van Johannes de Doper, de man die de komst van Christus aankondigde.

Hebben de verhalen over de gewetensgevangenen en het verhaal van Johannes de Doper wat met elkaar te maken? We zullen het zien.

♪ *Hoe ver is de nacht*

VL 389

Verhalen

Verhaal 1 - Douala, Kameroen, september 2020

Het gaat niet goed in Kameroen. De meeste mensen zijn er arm, maar het lijkt wel of het elk jaar moeilijker wordt om rond te komen. De laatste tijd zijn er dan ook regelmatig demonstraties tegen de economische situatie. En de demonstratie van september 2020 is weer groter dan vorige demonstraties.

Een van de demonstranten is Dorgelesse Nguessan, nummer 11 op de foto. Demonstreren is eigenlijk helemaal niets voor haar, maar de nood en de frustratie zijn nu zo hoog dat ze besluit deze keer mee te doen.

Politietroepen komen het plein op en arresteren links en rechts mensen. Wie ze maar te pakken krijgen.

500 mensen worden gearresteerd, ook Dorgelesse.

Ze wordt in een cel op het politiebureau opgesloten. "Daar dwongen ze me om met andere gevangenen op één matras te slapen, een agent probeerde zich zelfs aan me te vergrijpen", vertelt ze.

Ze wordt tot 5 jaar gevangenisstraf veroordeeld, wegens 'rebellie, samenscholing en

het bijwonen van bijeenkomsten en openbare demonstraties'.
Vijf jaar cel omdat ze meeliep in een vreedzame demonstratie.
Amnesty schrijft voor haar. Schrijf jij mee?

Verhaal 2 -Marokko, oktober 2016

Het is onrustig in de Rif, het bergland in het noorden van Marokko. De werkeloosheid is hoog en de bewoners hebben het gevoel dat ze niet gehoord worden door de regering. De vlam slaat in de pan bij de vreselijke dood van vishandelaar Fikri. Toen zijn vis in beslag werd genomen en in een vuilniswagen werd gegooid sprong hij de vuilniswagen in om de vis er weer uit te halen. Iemand zette het maalmechanisme in werking en Fikri werd samen met zijn vis vermalen.

Een moskee in Marokko tijdens het vrijdaggebed, mei 2017

De imam brengt in zijn preek de protestacties tegen de overheid ter sprake die na de dood van Fikri zijn ontstaan en steeds heftiger worden, nu al zeven maanden lang. Hij roept op om de protesten te beëindigen.

Dan staat Nasser Zefzafi op, een van de leiders van de protestacties - nummer 4 op de foto. Hij roept een aantal verwensingen uit en noemt de imam een spreekbuis van de staat.

Na de preek duikt hij onder, maar wordt een paar dagen later opgepakt. Hij wordt gemarteld en zit lange tijd in eenzame opsluiting. In juni 2018 werd hij veroordeeld tot 20 jaar cel.

Amnesty schrijft voor zijn vrijlating. Schrijf je mee?

♪ Verdwenen

Z

naar: Leo Vroman - Vrede

t/m: Einar Sies

The musical score is written in 8/8 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of four staves of music. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic and contains the lyrics 'Kom van - mor - gen met ver - ha - len'. The second staff continues with 'o - ver hoe zij zijn ver - dwe - nen,'. The third staff features a forte (*f*) dynamic and contains 'hoe po - li - tie hen kwam ha - len.'. The fourth staff ends with a piano (*p*) dynamic and contains 'Al - le ma - len zal ik we - nen.'. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

Verhalen (vervolg)

Verhaal 3 - Een supermarkt in Moskou, voorjaar 2022

Zoals in elke supermarkt staan er prijzen op de producten.

Een wit brood: 48 Roebel, 1 kg witte rijst: 113 Roebel, 1 fles Wodka: 877 Roebel....1kg uien: he wat staar daar: 'Theater in Marioepol op 16 maart door onze troepen gebombardeerd terwijl ze wisten dat daar honderden burgers in schuilen. Veel slachtoffers. Misdadig!'

En ook bij de aardappels, de worsten, de kipfilet, de sigaretten staat geen prijs, maar

alleen dat etiketje met de tekst 'Theater in Marioepol op 16 maart door onze troepen gebombardeerd terwijl ze wisten.....'.

Aleksandra Skochilenko had de etikettes op de prijzen geplakt. Dappere meid!
De autoriteiten kwamen er snel achter dat zij het had gedaan. Ze werd opgepakt en beschuldigd van het verspreiden van valse informatie over het leger van de Russische Federatie en loopt kans op 10 jaar gevangenisstraf.

Amnesty schrijft voor haar. Schrijf jij mee?

♪ *Verdwenen*

Verhaal 4 : Johannes de Doper, fragmenten uit Lukas 3, Mattheus 3 en 4
De Jordaanvallei, omstreeks het jaar 30

Er leefde een zekere Johannes in de woestijn van Judea, een bijzonder mens.
Hij droeg een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel en voedde zich met sprinkhanen en ruwe honing.

Het woord van God kwam tot hem in de woestijn
en daarop ging hij door heel de streek van de Jordaan verkondigen dat
het koninkrijk van de hemel nabij was.

'Keer je om', zei hij 'en laat je dopen, tot vergeving van je zonden', -
zoals geschreven staat in de boekrol van de woorden van Jesaja, de profeet:
'de stem van een die roept in de woestijn:
bereidt de weg voor de Heer;
maakt recht zijn paden!'

[...] De mensen vroegen hem: "Wat moeten we dan doen?"

Hij antwoordde: "Wie twee mantels heeft, moet delen met wie er geen heeft,
en wie te eten heeft moet evenzo doen."

Er kwamen ook tollenaars om zich te laten dopen, en ook die vroegen hem wat ze
moesten doen. Hij zei tegen hen: "Vorder niet meer dan wat jullie is opgedragen"

Ook soldaten kwamen hem vragen: "En wij, wat moeten wij doen?" Tegen hen zei hij:
"Jullie mogen niemand afpersen en je ook niet laten omkopen, neem genoeg met
je soldij."

Het volk was vol verwachting en allen vroegen zich af of Johannes de messias was,
maar Johannes zei tegen hen:

"Ik doop jullie met water, maar er komt iemand die sterker is dan ik.
Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur."

Amnestybrief

Geachte koning Herodes,

Ik heb gehoord van Amnesty International
dat Johannes, zoon van Zacharias en Elisabeth, bijgenaamd de Doper,
door uw soldaten is gearresteerd en gevangen genomen
en dat hij is opgesloten, geketend aan handen en voeten,
enkel omdat hij op vreedzame wijze zijn mening verkondigde.

Tot op heden is er geen enkele aanklacht tegen hem ingebracht.

Ik dring er bij u op aan hem ogenblikkelijk en onvoorwaardelijk vrij te laten.
In afwachting van uw antwoord,
Amnesty International

♪ **Johannes wat moeten we doen?** LvdK 69
couplet 1 en 2

t: Muus Jacobse, m: Jaap Geards

Jo - han - nes wat moe - ten wij doen?
Wij zoe - ken de weg des He - ren.
en wil - den wel naar hem toe,
maar we - ten niet waar en hoe. fine
'Wie twee stel kle - de - ren heeft,
die kle - de de on - be - kle - de,
wie dub - bel te e - ten heeft,
die ge - ve wie hon - ger heeft.' D.C. al fine

Overweging

De fictieve Amnestybrief geeft aan hoe het verder ging met Johannes de Doper. Hij werd gevangengenomen en enkele jaren later gedood, omdat hij koning Herodes geweest was op zijn wandaden, met name op het feit dat hij getrouwd was met de vrouw van zijn broer Philippus. Die vrouw, Herodias, was zó buiten zinnen over 'de aantijgingen van Johannes' dat ze niet rustte tot hij was gedood. Lees het gruwelijke verhaal er maar op na in Marcus 6.

De Amnestybrief laat ook zien waar het verhaal van Johannes de Doper en de verhalen van de mensen voor wie we de Amnestybrieven schrijven elkaar raken, namelijk bij de reactie van machthebbers.

Macht corrupteert. En vaak deïnen machthebbers voor niets terug als ze ook maar denken dat hun macht in gevaar komt, of als hun wandaden openbaar gemaakt dreigen te worden.

Dan kan het meelopen in een demonstratie of het geven van je mening voldoende zijn voor jarenlange gevangenisstraf, martelingen of zelfs de dood.

Natuurlijk zijn niet alle machthebbers zo, maar de talloze verhalen van vroeger en nu laten zien dat de boodschapper vaak vogelvrij is als de boodschap de machthebbers niet aanstaat.

Ook Jezus - wiens komst we in deze adventstijd gedenken en vieren - deelde het lot van Johannes de Doper en vele anderen. Zijn boodschap werd door de heersende religieuze elite van toen als bedreiging gezien van hun macht. Hij werd opgepakt, veroordeeld in een oneerlijk proces en ter dood gebracht.

Zoals zovelen door de eeuwen heen. Hun verhalen lees je nog dagelijks in de Amnesty berichten.

Er is nog een vlak waarop het verhaal van Johannes de Doper en de andere verhalen van vandaag elkaar raken. Dat is de moed van mensen om te zeggen waar het op staat, tegenover machthebbers die alle middelen hebben om hen het zwijgen op te leggen.

Johannes de Doper wees mensen op hun wandaden en riep op tot bekering. De opdracht daartoe kreeg hij van God, zo voelde hij dat.

En daarom was die opdracht voor hem heilig, daarom weerhield het feit dat het kapittelen van Herodes gevaarlijk was hem niet om te zeggen waar het op stond, waar anderen misschien hadden gezwegen.

En Alexandra beseftte ongetwijfeld dat wat ze deed heel gevaarlijk was, maar haar geweten ging haar boven haar veiligheid.

Haar gedrag staat in schrille tegenstelling tot wat er gebeurt op het WK voetbal in Qatar.

Ik weet niet wat jullie vinden, maar voor mij geldt dat we er niet heen hadden moeten gaan; en nu we wel gegaan zijn had de aanvoerder met een regenboogband moeten spelen. Maar daar waren ze te laf voor, want er dreigden sancties.... Zeg ik, veilig thuis. Wat zou ik hun plaats gedaan hebben?

Met advent kijken we uit naar de geboorte van Jezus van Nazareth, de gezalfde. Zoon van mensen noemde hij zich, maar ook zoon van degene die hij zijn Vader noemde en die, zegt hij, ook onze Vader is.

Hij was volstrekt gehoorzaam aan de wil van zijn Vader, en dat leidde tot zijn dood.

Van hem wordt gezegd dat hij is opgestaan uit de dood. Ik vind het moeilijk om dat te geloven. Eerder geloof ik dat Jezus steeds opnieuw geboren wordt in mensen die het goede doen, die troost bieden, die opstaan tegen onrecht, die in de woorden van Jezus de wil van mijn Vader doen. Het is aan ons om hem *in ons* opnieuw geboren te laten worden.

♪ *De wijze woorden en het groot vertoon*

VL 522

Voorbeden

Eerst zullen de namen genoemd worden van degenen voor wie de Amnestybrieven uitgaan. Daarna kunnen andere voorbeden worden gedaan.

Luis Manuel Otero uit Cuba, nummer 1 op de foto bovenaan deze teksten).

Hij kreeg 5 jaar gevangenisstraf voor het publiceren van een video waarin wordt betoogd tegen een wet die kritische kunstenaars het zwijgen oplegt.

Yren Rotela en Mariana Sepúlveda uit Paraguay, – de nummers 2 en 3 op de foto. Zij ijveren voor meer vrijheden voor transgenders, bv de vrijheid om hun naam aan te passen, wat voor hen nog steeds niet mogelijk is.

Nasser Zefzafi uit Marokko, nummer 4 op de foto.

Hij is gemarteld en kreeg 20 jaar gevangenisstraf voor het verstoren van een preek in een moskee.



Wij noe - men hun na - men, hun lot en hun stre - ven.
Dat zij her - a - de - men, dat zij her - le - ven.

Chow Hang-tun uit Hong-Kong, nummer 5 op de foto

Zij is mensenrechtenadvocaat, en werd veroordeeld tot 22 maanden cel voor het meelopen tijdens een demonstratie om de slachtoffers op het Tianmenplein te gedenken.

Cecilla, Joana en Netsai uit Zimbabwe, de nummers 6, 7 en 8 op de foto Ze werden na een demonstratie gearresteerd, mishandeld en seksueel misbruikt. En daarbovenop werden ze aangeklaagd omdat ze het verhaal over hun mishandeling en het seksuele misbruik zouden hebben verzonnen.

Shahnewaz Chowdhury uit Bangladesh, nummer 9 op de foto.

Hij is een klimaatactivist die waarschuwt tegen vervuilende industrieën. Hij wordt vervolgd wegens het publiceren van 'valse en aanstootgevende' informatie.



Wij noe - men hun na - men, hun lot en hun stre - ven.
Dat zij her - a - de - men, dat zij her - le - ven.

Zineb Redouane uit Frankrijk, nummer 10 op de foto.

Ze was 80 jaar oud toen ze in haar appartement werd getroffen door een traangasgranaat die buiten door de politie was afgevuurd tijdens een demonstratie. Er is nooit onderzoek naar deze tragedie gedaan.

Dorgelesse Nguessan uit Kameroen, nummer 11 op de foto.

Zij kreeg 5 jaar gevangenisstraf voor het meelopen in een demonstratie.

Vahid Afkari uit Iran, nummer 12 op de foto.

Hij protesteerde in 2017 en 2018 vreedzaam tegen ongelijkheid en politieke onderdrukking in zijn land en kreeg daarvoor 33 jaar gevangenisstraf en 74 zweepslagen

Aleksandra Skochilenko uit Rusland, nummer 13 op de foto.

Zij is aangeklaagd vanwege 'het verspreiden van valse informatie over het leger van de Russische Federatie'.



Wij noe - men hun na - men, hun lot en hun stre - ven.
Dat zij her - a - de - men, dat zij her - le - ven.

Gelegenheid tot andere voorbeden

♪ *Tafelgebed: Sacrament van hoop*

VL 674

‘Dit is mijn vlees’, zei hij toen hij het brood brak, en bij het delen van de beker met wijn: ‘En dit is mijn bloed. Neem het.

Herinner mij als ik er niet meer ben. Wees mijn vlees en bloed.’

Breken en delen

♪ *Onze Vader*

Map 119

Reactie, collecte

de collecte is bestemd voor de Stichting Madalief

Franciscaanse zegen

Moge God ons zegenen met onrust bij
gemakkelijke antwoorden,
halve waarheden, en oppervlakkige relaties
zodat er diepgang vanuit ons hart moge leven.

Moge God ons zegenen met boosheid
over onrechtvaardigheid,
onderdrukking, en uitbuiting van mensen
zodat we werken voor rechtvaardigheid,
vrijheid, en vrede.

Moge God ons zegenen met tranen
die we plengen voor hen die lijden
door pijn, verwerping, honger, en oorlog
zodat we onze handen zullen uitstrekken
tot troost.

En moge God ons zegenen met zoveel
dwaasheid dat we geloven
een verschil te maken in de wereld.
Zodat we kunnen doen waarvan anderen zeggen
dat het onmogelijk is.

♪ *Vergeet niet*

VL 893